

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 69 (2933) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 27

Dr SCHEFFLER JÁNOS szatmári megyéspüspök és nagyváradai apostoli kormányzó

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint XII. Pius pápa szatmári megyéspüspökké és nagyváradai apostoli kormányzóvá dr Scheffler Jánost, a kolozsvári magyar királyi Ferenc József Tudományegyetem kánonjogi tanárát nevezte ki.

Csaknem két és fél évi széküresedés után az Apostoli Szentzsék gondoskodása folytán új megyéspüspör került az öt politikai megyére kiterjedő szatmári egyházmegye élére. Ugyanakkor ideiglenes gondoskodás történt a nagyváradai egyházmegyéről is, amennyiben az Apostoli Szentzsék dr Scheffler Jánost, az új szatmári megyéspüspököt a nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzójává is kinevezte.

Dr Scheffler János, az új megyéspüspök olyan elődök örökét veszi át, mint amilyenek Klobusiczky Péter, Hám János, Schlauch Lőrinc, Boromissza Tibor és Fiedler István püspökök voltak. A szatmári egyházmegyét a trianoni békeparancs annak idején három részre szakította. Nagyobb része Romániához, másik igen jelentékeny része az egykori Cseh-szlovákiához csatoltatott és csak elenyésző kis része maradt a csonka Magyarországon. E szétszakított részeket az Apostoli Szentzsék még az elmúlt esztendő szeptemberében kelt egyik bullájával újból egyesítette s ugyanakkor a szatmári és nagyváradai csonka egyházmegyéket, amelyeket a Romániával 1929-ben kötött konkordátum egy fő alá rendelt, ismét szétválasztotta egymástól. Az így szétválasztott és kiegészült szatmári és nagyváradai egyházmegyék ideiglenes kormányzását a Szentzsék Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspök apostoli kormányzósága alatt hagyta. Ezen az ideiglenes helyzeten változtatott most az Apostoli Szentzsék intézkedése, amikor dr Scheffler Jánost, a teljes szatmári egyházmegye megyéspüspökévé és a nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzójává kinevezte.

„Ut omnes unum sint” — hogy mindnyájan egyek legyenek — ez az új püspök jelmondata. Ez rövid foglalat azoknak a feladatoknak, amelyek rá várnak: újra szilárd, biztos egységbe fogni össze a több mint húsz éves kényszerhelyzet szétszakítottágának nyomait magán viselő egyházmegyét, egységet vinni a kormányzatba, a gondolkodásba, az érzésekbe és megmutatni, megéreztetni a tévedések útvesztőin bolyongó lelkekkel az isteni felhatalmazások alapján biztosan képviselt igazságot.

„Ut omnes unum sint” — hogy mindnyájan egyek legyenek: egy

egész életre szóló program, egy egész életet, egész tért, minden erőt, minden idegszálat lekötő és igénybevevő szent cél. Ennek a nagy célnak a szolgálatát vállalta dr Scheffler János, amikor a Szentatya parancsának íüi hódolattal és engedelmességgel alávetette magát és elfogadta a súlyos terhet jelentő méltóságot.

Dr Scheffler János a szatmármegyei Kálmánd községben született 1887 október 27-én, tehát ma 54 éves Középiskolai tanulmányait a szatmári kir. katolikus főgimnáziumban végezte, ahol hat éven át a Hám János által alapított és a jezsuita atyák gondos vezetése alatt álló „Hám János” püspöki konviktus növendéke volt. A mindvégig jeles diákok és kitűnő tehetségével már az első évben kitűnt kispapot az egyházmegyei főhatóság a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem teológiai karára küldte hittudományi tanulmányainak elvégzésére. Budapesti tanulmányai elvégzése után „sub auspiciis Regis” avatták a hittudományok doktorává. Tanulmányai végzése közben Boromissza Tibor szatmári megyéspüspök 1910-ben pappá szentelte. Hazatérése után néhány hónapig kápláni teendőket végzett, majd a Magyar Királyi Tudományegyetem ösztöndíjával Rómába ment, hogy a jezsuita atyák világhírű Gregorian Egyetemén külön kánonjogi tanulmányokat folytasson. Két év múlva a „summa cum laude” pápai kitüntetéssel szerzi meg kánonjogi doktorátusát.

A Rómából visszatért fiatal papot Boromissza Tibor megyéspüspök udvari papnak maga mellé rendeli, de innen csakhamar Ungvárra, előbbi állomáshelyére megy káplánnak. 1914-ben a megyés főpásztor teológiai tanárrá nevezi ki Szatmárra. Alig három esztendei teológiai tanárság után püspökének bizalma az ekkor már több mint hétszáz diákok nevelő Kir. Katolikus Főgimnázium hittanárává rendeli. Ebben a munkakörében érte az összeomlás és a román megszállás, amely csakhamar létében támadta meg és meg is szüntette az egyházmegye katolikuságának egyik legfontosabb intézményét, a Kir. Katolikus Főgimnáziumot. Szatmár magyar és katolikus társadalmában azonban nem tudott belenyugodni híres gimnáziumának elvesztésébe és nagyarányú mozgalmat indít egy püspöki

fennhatóság alatt működő katolikus gimnázium felállítására. A nehéz feladatot Boromissza Tibor megyéspüspök dr Scheffler Jánosra bizza, aki 1920-ban páratlan agilitással és hozzáértéssel meg is szervezi az új gimnáziumot. Ő lett ennek a gimnáziumnak első igazgatója is. Az új iskolának és igazgatójának tántoríthatatlan magyarsága természetesen kihívta a megszálló hatóságok ellenséges magatartását. Ennek következtében a román hatóságok előbb dr Scheffler Jánost függesztik fel igazgatói hivatalától, majd magát a virágzó intézményt is megszüntetik.

Ekkor lett dr Scheffler János a szatmári egyházmegye egyik legnépesebb egyházközségének, Nagymajténynek plébánosává 1923-tól 1926-ig. Mint nagymajtényi plébánost érte a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem hittudományi kara részéről az a kitérletés, hogy egyhangúan meghívták az egyházi jogi tanszékre, amit azonban közbejött gátló körülmények miatt ténylegesen nem tudott elfoglalni.

1926 szeptemberében Boromissza Tibor püspök ismét Szatmárra rendelte és megbizta az egyházmegyei teológiai főiskolán a kánonjog tanárságával és a kispapok lelki vezetésével. Innen került azután 1931-ben Nagyváradra az itteni hittudományi főiskolára, ahol egészen 1940-ig működött.

1940 októberében éri a jól megérdemelt kitüntetés, amikor is a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem egyházi jogi tanszékére nevezték ki nyilvános rendes tanárnak. Innen szólította most az Apostoli Szentzsék bizalma a szatmári püspöki székbe.

Dr Scheffler János egyik legkiválóbb egyénisége a megszállás két évtizede alatt minden elnyomás és minden sanyargatás ellenére megmaradt a kifejlődött erdélyi magyar és katolikus életnek. Tanári, lelkipásztori, tudományos irodalmi működése egybeesik ennek az életnek különböző időszakával. Működése kezdetén összegyűjti és kiadja a szatmáregyházmegyei statutumokat. Ez a munkája egészen a legutóbbi időkig értékes forrása az egyházmegyei igazgatásnak. Szatmári működéséhez tűződik a szatmári Irgalmas Nővérek jogi és lelki megalapozásának nagy munkája. A Nővérek szatmári anyaházával mindvégig a legszorosabb kapcsolatokat tartotta fenn. Tanácsai- val és gyakorlati utmutásaival lehetővé tette, hogy Szatmár, az egy-

házmegye és a katolikuság élete ilyen kiváló intézménnyel dicsekedhetik. A szatmári nővéreknek tartott oktatásokból született meg „Szerzetesi Katekizmus”, amely ma országosan elismert szakönyve a szerzetesi nevelésnek. Tanári működése közben több aszketikus munkát fordít le magyar nyelvre. Munkásságának egyik legkiemelkedőbb fejezete az 1938-as szatmár-nagyváradai egyházmegyei zsnat előkészítése, a zsinat határozatainak kidolgozása, összeállítása és kiadása. Ezzel az alkalmal olyan munkát végzett, amely a felszabadulás után megváltozott viszonyokhoz alkalmazva értékes segítséget fog nyújtani az egyházkormányzat további feladatainak megoldásához és elvégzéséhez is.

Általánosan ismert és különösen gyakorlati értékeinél fogva becsült tudományos munkásságának elismerésül a Szent István Akadémia már évekkkel ezelőtt tagjai közé hívta meg, a Kormányzó Ur pedig a Corvin koszorúval tüntette ki.

A kolozsvári egyetem tanári karát és diáksága hamar megtanulta szeretni és becsülni a kiváló egyéniséget és azért, bármennyire örül is a magas kinevezésnek, nagy veszteséget tekint a távozását a csak reményben elfoglalt tanári katedrától. A két egyházmegyeének megszállás alatti részeiben dr Scheffler János egész papi nemzedékeket nevelt. Ez a papság, amely működésének különböző ágaiban és terein megismerte kemény, iértias, de mindig a legnagyobb szívjósággal párosult jellemét, tőle minden tekintetben csak egyenességet, nyíltságot, hívő lelkeséget, tántoríthatatlan magyarságot és mély emberiességet tanult, most fiúi örömmel és szeretettel köszönti benne új Főpásztort.

Papságának kezdő éveiben alkalma volt megismerni az összecmlás előtti egész egyházmegye papságát, az egész egyházmegye szellemét és megoldandó kérdéseit. Ismeri jól az egyházmegye népét is, hiszen bejárta, életéből sarjadt ki és egész munkásságát ennek a népnek a megtartására, minden kártékony elienségtől való megóvására és felemelésére fordította. Családi otthonából, a kálmándi gazdálkodó házból a becsületes, fáradhatatlan munka, a buzgó vallásosság hagyományait, a sokgyermekű család közösségi szellemre nevelő emlékeit, a vezető egyéniségnek nép iránti kötelességei ösztönös megérezését hozza magával és értéke

siti felelősségteljes méltóságában. A ma megpróbáltatásai között megnyugtató tudat az mindnyájunk számára, hogy a Szentlélek Isten válasza közszereplőknek, közbizalomnak örvendő személyre esett. Erős vállalat, kivételes munkabírást, fegyelmeltségében és magas lelki műveltségében erős akaratot, átfogó tudást, széles látókört és mindenteft

mely lelkiismeretet, nagy szívósságot követel ma a püspöki hivatalától, aki a mi tájainkon az igazság egységének a szolgálatára jegyezte el magát. Mi ezeket a tulajdonságokat ott látjuk összpontosulni annak az egyéniségében, akit a Pápa atyai gondoskodása főpásztorunknak rendelt. Ebben a tudatban, ebben az érzésben egyek és erősek vagyunk.

Ebből az egységből pedig Isten kegyelmének segítségével kialakul az engedelmisségnek, a kötelességteljesítésnek, a munkának az az egysége, amelyre az új Főpásztor felépítheti jelmondatának nagy célkitűzését: *Ut omnes unum sint* — hogy mindnyájan egyek legyenek — az igazság egységében.

Gandhi ezt válaszolta: „Ismeri háborúellenes álláspontomat. Ha ennek ellenére tanácskozást akar folytatni velem, akkor rendelkezésére állok.” Gandhinak ebből a táviratából arra következtetnek, hogy háborúellenes magatartását nem adja fel.

Miniszterközi bizottság érkezik szombaton Nagy- váradra

Nagyvárad. Saját tud. A városi költségvetés felülvizsgálására szombaton miniszterközi bizottság érkezik Nagyváradra. A bizottság tagjai Sass Elemér h. államtitkár, Cserzy István belügyminiszteri tanácsos, Búza Kiss Ernő és Szuppén Géza belügyi számtanácsos, valamint a honvédelmi minisztérium kiküldöttje.

A bizottság keddig tartózkodik Nagyváradon, innen Kolozsvárra utaznak, ahol ugyancsak a városi költségvetést vizsgálják felül.

Szerdán érkezik Nagyváradra dr. Néményi Károly fővárosi tanácsnok

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán Nagyváradra érkezik dr. Néményi Károly székesfővárosi tanácsnok, aki megbeszélést folytat dr. Soós István polgármesterrel a polgármesterek országos kongresszusának ügyében, valamint a diszkrét átadásának módozatáról.

Szombaton adják át dr. Thury Kálmán ny. táblaelnök kitüntetését

Nagyvárad. Saját tud. Abból az alkalomból, hogy a Kormányzó ur dr. Thury Kálmán ny. táblaelnöknek a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta a csillaggal, ünnepélyes átadás lesz szombaton délelőtt a Tábla dísztermében. Az ünnepi beszédet dr. Soós István polgármester, mint az egykori Magyar Párt utolsó elnöke fogja mondani.

Megtörtént az olcsó ruházati akció kiutalása

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt ült össze a városházán az a bizottság, mely a polgármester elnökelete alatt az olcsó ruházati akció igénylőinek kiutalta a ruhaneműket. Az igénylők száma mintegy 6000 személy és valamennyien többel-kevesebbel részesültek a kedvezményben. Kiutaltak 4000 méter női ruhaneműt, 1000 férfi ing és 1000 alsóruhát, zsebkendőket, harisnyát, stb. A kiosztásnál alapul vette a bizottság a mennyiséget és oszerint osztották be a kiutalást.

MEGHALT TÖRÖKNÉ KOVÁCS HERMIN. Budapestről jelentik: Törökné Kovács Hermin, a kiváló író nő mára virradó éjszaka Budapesten meghalt.

**Pártolja a
keresztény ipart!**

Követet nevezett ki a japán kormány a Szentszék mellé

Angol és amerikai csapatok szálltak partra Madagaszkár szigetén (?) Ma dönt az indiai kongresszus Cripps tervéről

A keleti határok mentén vonták össze a török fegyveres erők nagy részét

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani iroda jelenti: A Messagero tokiói jelentése szerint a japán kormány elhatározta, hogy követet küld a Szentszék mellé. Ez az elhatározás azt jelenti, hogy Japán, mint a háromhatalmi egyezmény tagja a szerződés keretében a szellemi és vallási életnek is nagy fontosságot tulajdonít a most kialakuló japán térségben, amelyben 18 millió katolikus él. Ezek közül 12 millió katolikus él a Fülöp-szigeteken, a többi Kínában, Thaiföldön és Japánban. A japán térségben élő katolikusok számára most lehetővé teszik, hogy hitük gyakorlásában az eddigénél fokozottabb mértékben részesülhessenek egyházi szervezeteik támogatásában.

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Harada vatikáni követi történet kinevezéséről a japán külügyminisztérium ezt a közleményt adta ki:

A japán kormány, hogy a Japán és a szentszék közötti baráti kapcsolatokat még szorosabbra fűzze, elhatározta, hogy Haradát különleges megbízatással követi minőségben a Vatikánállamba küldi. Tekintettel a mai világhelyzetre és arra a tényre, hogy a római katolikus vallás sok követője él Nagykelet-Ázsiában, alig kell hangsúlyozni, milyen fontossága van a Japán és a Szentszék közötti azonban de facto ezt a célt szolgálja.

Hori közölte, hogy Doclea érseknek és Paulo Morella apostoli nunciának, aki 1937 óta tartózkodik Japánban, a diplomatáknak kijáró minden előjogot biz-

tosítanak. Hori hangsúlyozta, hogy Japán ezuttal első ízben küld követet a Vatikánba.

baráti kapcsolatokat elmélyítésének és a kölcsönös érintkezés felvételének.

Tokióból jelentik (MTI.): A Német

Távirati Iroda jelenti: Hori, a kormány sajtótájékoztatója Haradának vatikáni japán különevetté történet kinevezéséről ezeket mondotta:

— Technikailag ez nem jelenti a formális diplomáciai kapcsolat felvételét.

Tungu megadta magát

Bangkokból jelentik (MTI.) A Stefani iroda jelenti: Burmai jelentés szerint Tungu megadta magát. A bekerített kínai csapatok a városban kívül még védekeznek.

London. (NST.): A londoni rádió szerint Burmában tovább tartanak a súlyos harcok. A Burma északi részében küzdő kínai csapatokat a japánok körülférték, de azok el vannak szánva a végéig való kitartásra. A japánok 40 kilométernyire közelítették meg Promé fontos vasúti csomópontot. A japánok egyes helyeken magános ejtőernyős vadászokat engednek le, akiknek felada-

tuk, hogy a bennszülöttekből guerilla-csapatokat szervezzenek.

London. (NST.): Az Andaman szigetek elfoglalása komoly következményekkel jár az India körül folyó hadműveletekre. A Daily Express szerint a japánok a szigeten kitűnő tengeri és légi támaszpontot létesíthetnek Kalkutta és Ausztrália között. Biztosíthatják ezzel burmai hadseregüket a tenger felől való oldalátmadások lehetőségével szemben. Andaman elfoglalásával Ceylon és Madras a nagy japán bombázógépek hatósugarába került.

Washington újra megkezdte az élelmiszer- szállítást francia Északafrikába

Amsterdamból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat közlése szerint washingtoni mértékadó helyen csütörtökön közölték, hogy miután a vienyi kormány meglehetősen nyilatkozatot tett, a washingtoni kormány elhatározta, hogy újra megindítja Francia Északafrika felé az élel-

miszer- és egyéb szállítmányokat.

Illetékes francia körökben egyébként nem erősítik meg azokat a híreket, amelyek szerint Madagaszkár szigetén angol és amerikai csapatok szálltak partra. Vichybe erről mindeztideig nem érkezett hír.

Rómából jelentik (MTI.) A Giornale d'Italia ankarai jelentése szerint a török fegyveres erők nagyrészt a keleti határok mentén vonták össze. Az idegesítő, amely az iráni és az iraki események következtében megnyilvánult, nem csökkent. Gundur tábornokot, a török vezérkar volt főnökét a 4-ik hadsereg parancsnokává nevezték ki a török-iráni határ vidékére. Ankarában a közeli napokban várják Osima berlini japán nagykövet érkezését, aki az ankarai japán körök szerint igen fontos javaslatot hoz magával.

Ghandi nem adja fel háború- ellenes magatartását

Az Új Nemzedék írja: Sanghaji jelentés szerint az indiai kongresszus végleges döntését Cripps tervére vonatkozóan mára várják. Ma összeült a mohamedán liga végrehajtó bizottsága is, hogy leszögezze magatartását.

Új-Delhiből jelentik (Bud. Tud.): Cripps kérdést intézett távirati úton Gandhihoz, hajlandó-e vele tárgyalni?

A francia szellem, humor legelvezetesebb csemegeje

Enyhitő körülmény

Főszerepben: Michel Simon és Arletty

Pénteken utoljára:

All a bál.

Bemutató szombaton
az Apollóban.

Belvárosi

HALÁLHAJÓ

Soha nem látott izgalom!

Csak 16 éven felülieknek!

CASINOBAN

a legjobb magyar katona vigjáték

CSÁKÓ és KALAP

Főszereplők: Simor Erzsé, Bilicsi Tivadar, Latabár, Vaszary

India teljes előzónlését készíti elő Japán az Andaman-szigetek megszállásával

Az Andaman szigetek birtokában súlyosan veszélyeztetik a japánok a Bengáli-öböl hajózását. — Megállapodás jött létre a Vatikán és Japán között (?)

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Domei-iroda megjegyzi, hogy Japán és a Vatikán új megállapodása nagy visszhangra talált a katolikus világban. A japán hírszolgálat utal ezzel kapcsolatban arra, hogy az ilyen megállapodás létrejötté elsősorban azokat a diplomáciai kérdéseket, amelyek 1922 óta függőben vannak Japán és a Vatikán közt. A Domei-iroda megjegyzi, hogy a megállapodás hírét hivatalosan még nem erősítették meg.

Andaman fontos támaszpontot jelent a japánok számára

Washingtonból jelentik: (OFI) Az a körülmény, hogy a japánok elfoglalták az Andaman-szigeteket, angol és amerikai politikai körökben nagy gondot okoz. Ezekben a körökben a szigetek elfoglalását úgy tekintik, hogy Japán India teljes előzónlését készíti elő. Ha ez a feltevés nem is igazolódik be, annyit el kell ismerni, hogy az Andaman-szigetek hajózási támaszpontot jelentenek a japánoknak, ahonnan veszélyeztetni tudják a Bengáli-öböl hajózását és a Kína felé vezető összeköttetést. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Japán katonai körökben — a Domei-iroda jelentése szerint — hangoztatják, hogy az Andaman-szigetek fővárosának japán részről történt megszállása első lépés az Indiai-óceán meghódítására. Ez a Bengáli-öbölben fekvő sziget volt az egyetlen akadály a Maláji-félsziget, Ceylon és India közt. (MTI)

Amstardamból jelentik: (NTI) Eden angol külügyminiszter csütörtökön az alsóházban bejelentette az Andaman-szigetek elvesztését. Hangoztatta, hogy a kis angol helyőrséget visszavonták. Herber Williams konzervatív képviselő hangsúlyozta, hogy a szigetek elfoglalása igen súlyos helyzetet teremt. Biztosítékot követelt arra, hogy ezt, az Indiát fenyegető új és borzalmas veszélyt megfelelő módon kiküszöböljék. Eden a következőket válaszolta: Hivatalosan erről nem nyilatkozhatom. Én csak a meztelen tényt ismerttettem, nincs módomban ezen túlmenni. (MTI)

Merre irányul a legközelebbi japán támadás?

Berlinből jelentik: (Bud. Tud.) Londonból érkező hírek szerint az Andaman-szigetek megszállásával kapcsolatban angol katonai körökben azt hiszik, hogy az Ausztrália ellen várt támadás a tulajdonképpeni célról elte-

relí a figyelmet. Ugy véljük, hogy a japánok igazi célja a nyugat felé való hatolás Indián át, hogy egyesülhessen a tengelyhatalmak katonáival, amelyek a Kaukázuson és a középkeleten át törnek előre. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a Domei-iroda manilai táviratában közli, a Fülöp-szigetek polgári hatóságai hivatalosan bejelentették, hogy a La Unión és a Mindoro tartományt bekapcsolják a japán hadsereg által ellenőrzött közigazgatási övezetbe.

Tokióból jelentik: (NTI) A japán országgyűlés 79. ülészakát csütörtökön ünnepélyesen berekesztették — jelenti a Domei-iroda. A miniszterelnök felolvasta a császár üzenetét, majd az egész kormány, a két ház minden tagja és a magasrangú kormánytisztviselők kihallgatáson jelentek meg a császári palotában. (MTI)

Buenosairesből jelentik: (Stefani) Az Egyesült Államok haditengerészeti minisztériuma közölte, hogy ellenséges tengeralattjáró az Antilla-tenge-

ren ágyutűzzel elsüllyesztette az Acacia északamerikai űrhajót. (MTI)

Washingtonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériumának jelentése szerint az Atlanti-tenger partján egy közepes nagyságú hajó torpedótalálat következtében elsüllyedt.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az United Press jelentése szerint Cripps javaslatát az indiai pártvezérek nem túl nagy lelkesedéssel fogadták.

Gandhit Kalkuttába hívta Cripps

Kalkuttából jelentik: (Bud. Tud.) Az indiai, haladó párt Cripps tárgyalásaival kapcsolatban ülést tartott és azon azt követelték, hogy India független önkormányzattal rendelkező tartományokból álló szövetségi állam legyen. Cripps Gandhit megbeszélésre hívta Kalkuttába. Gandhi már el is utazott. (MTI)

Elkeseredett közelharcban vertek vissza a németek egy páncélosokkal támogatott szovjet támadást

Meindult a tavaszi olvadás a keleti hadszíntéren

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik az NTI-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A Donec vidékén páncélosoktól támogatott ellenséges támadások elkeseredett közelharcban hiúsultak meg a német és a román csapatok makacs ellenállásán. A keleti arcvonal többi szakaszán szintén visszavertük az ellenség támadásait. A tavaszi olvadás tovább tart. Március 24-én harcigépek Kaukázus partvidékén egy kikötőben egy közép nagyságú kereskedelmi hajót felgyújtottak. Egy német tengeralattjáró Sollumtól keletre egy erősen biztosított brit karavánból elsüllyesztett egy rombolót és egy étezer tonnás gőzöst. Egy felderítést végző harcigépünk Anglia délkeleti partja felett lelőtt egy brit gépet.

Gyenge visszhangra talált az angol sajtóban Maiszki felhívása

Berlinből jelentik: (NTI) A boise visták a Keresi-félszigeten legutóbb 12 lövész hadosztályt, 3 lövész dandárt és 4 páncélos dandárt vetettek harcba. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) Az Aftonbladet londoni tudósítója megállapítja, hogy a londoni szovjet nagykövetség 1942 évre támadásra irányuló felhívása csak gyenge visszhangra talált a londoni sajtóban. A lapok túlnyomórésze kitér az állásfoglalás elől. Csúpan a Daily Mail szól sikra a szovjet nagykövet kívánsága mellett. (MTI)

Amsterdamból jelentik: (NTI) A Reuter-iroda híradása szerint illetékes londoni helyen új rendelkezéseket léptettek életbe annak megakadályozására, hogy olyan sajtójelentések menjenek külföldre, amelyek alkalmasak arra, hogy a szövetséges nemzetek közt, vagy a szövetséges nemze-

tek és valamely semleges állam közt kedvezőtlen hangulatot keltsenek. —

Londonból jelentik: (Bud. Tud.) Atlee hadügyminiszter az alsóházban kijelentette, hogy a kötelező katonai szolgálatot kiterjesztik az Angliával szövetséges Londonban lévő kormányok által képviselt államok állam-polgáira is.

Rómából jelentik: (Stefani) Az

olasz fegyveres erők főhadiszállásának 663. közleménye: Erős német légitámadás érte a La Valetta kikötőjében találatokat érték el egy könnyűcirkálón és egy kereskedelmi gőzösön. Két gépet légi harcban lelőttek, kettőt a földön semmisítették meg. Angol gépek a csütörtökre virradó éjjel elszálltak Milánó és Torinó felett, de bombát nem dobtak le. (MTI)

CHURCHILL:

Az atlanti-océáni helyzet, melytől az életünk függ, súlyosbodott

Csapások és szerencsétlenségek egész soráról számolt be az angol miniszterelnök

Londonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Churchill, a konzervatív és unionista szövetség nemzeti egyesületének központi tanácsa előtt a többiek közt ezeket mondotta:

— Előre megmondtam Önöknek, hogy nem szabad sikerekben remélnünk, hanem inkább el kell készülnünk a csapásokra. Azóta szinte megszakítás nélkül sorozatos katonai csapások értek. Kikergettek minket Cirenaiából és csak részben sikerült ott lábunkat újra megvenni. Uj s iélelmetes ellenségünk támadt Távolekten. Hongkong elesett. A Maláji-félsziget az ellenség kezében van. — Szingapurnál hadseregünk a történelem legnagyobb vereségét szenvedte. A jávai csatában teljesen elveszték szövetségünk, holland-india csapatai. Burmát is előzónlotta az ellenség. Rangoon elesett. Ausztrália és India veszélyben van. Az atlanti-océáni helyzet, amelytől maga az életünk

függ, a legutóbbi öt-hat hónapban javunkra mutató kedvező fejlődés után átmenetileg súlyosbodott. Csodálható-e ezek után, hogy olyan szerencsétlenség-sorozat nagy hatással van és nagy szomorúságot okoz az egész országban és az egész birodalomban.

Papen megérkezett Berlinbe

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes német helyen közlik: Von Papen német nagykövet, mint nire jár, megérkezett Berlinbe.

Isztanbulból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A török-bolgár gazdasági megállapodásra irányuló tárgyalások befejeződtek. A megállapodást előreláthatóan pénteken becsikelyezik.

Nagyvárad

thi, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.

Magyar táborikórház — Ukrajnában

— A honvéd haditudósító század közlése —

(Valahol Ukrajnában, március hó.)
Napsütéses szép téli időben érkezünk a pirosas házakhoz álló épületcsoport elé. Napsütésben is elég hideg van, a hó fűrészen csikorog csizmánk alatt. A főépületen vöröskeresztes zászló jelzi: tábori kórház.

Kissé szorongva lépünk be a kapun, de amint a kellemesen fűtött folyosóra lépünk, ahol csillogó tisztaság és rend fogad, úgy érezzük, ebben az otthonias hangulatban azért néhány napot egészséges létünkre is szívesen eltöltenénk. Bizonyos, hogy kórházat látogatni sohasem szívesítő kellemesség, de ebben a tábori kórházban magyar honvédek várják felgyógyulásukat. Őket meglátogatni, egészségi állapotukról hírt adni, túl a Kárpátokon, az otthoniak számára — szívemlegető feladat.

Semmielőtt kellett elővarázsolni az egészséget

Legelőször a tábori kórház megalakulásának körülményeiről tájékozódunk. Nem tudunk elég kifejező szavakat találni arra a lelkiismeretes és hősi munkára, amelyet a tábori kórház vezetője végzett, amikor a számára kijelölt omladozó, szennyes és minden butor nélkül álló épületcsoportot átvette s abból tökéletesen felszerelt kórházat fejlesztett ki. Nem is szükséges, hogy elismerő szavakkal méltassuk erőfeszítésüket. A tábori kórház szorgalmas munkásai, parancsnoktól kezdve az egészségügyi honvédek, katonák valamennyien. Amit tettek, katonai parancsukhoz híven, legjobb lelkiismeretük szerint cselekedtek. A kórház tisztjei és honvédei nem is nyilatkoznak arról, mi volt tulajdonképpen az a munka, amellyel ezeket a lerombolt és — nyugodtan mondhatjuk — egyetlen szék nélkül itthagyt épületeket Röntgen-géppel felszerelt és legmodernebb műtőberendezéssel ellátott kórházzá átalakították.

Annyit azonban mégis megtudunk, hogy ideérkezésükkor az orvosok, egészségügyi katonák, valamennyien éjjel-nappal megfeszített munkával, perenyi pihenő nélkül dolgoztak, hogy a szobákat megtisztítsák a szennytől, amelyet a bolsevisták hagytak itt, hogy a kályhák a téli fűtésre rendezhessék s a megfelelő helyiségeket ambulanciákká, kórháztermékké és műtőkké alakítsák. Azóta is külön épületkezelőség gondoskodik a kórház területéhez tartozó egyes házak karbantartásáról, fűtéséről, világításáról és vizszolgáltatásáról.

Külön osztályok, Röntgen és két műtő

A tábori kórház külön osztályokkal rendelkezik éppen úgy, mint Budapest a legtökéletesebben felszerelt kórházépület. Ennek a tábori kórháznak, amely itt létesült a magyar honvédek számára, kemény hidegben, a hóval betemetett Szovjetországra, külön belgyógyászati, sebészeti, szemészeti, fülészeti, fogászati osztálya van, amellyel nagy és kis műtője, továbbá Röntgenműtő.

Végigjárjuk ezeket az osztályokat.

A betegszobákban kellemes meleg fogad bennünket. A kórházi ágyakban beteg vagy sebesült honvédek fekszenek. Megható látvány a magyar testvéreink sora, akik hazánk határainak oltalmában sérültek meg itt, a hóborította ukrán mezőkön.

Egyébként: állapotukhoz képest, valamennyien megelégedettek.

Az aggódó otthoniak számára nyugodt lélekkel jelenthetjük, hogy a kórház összesen százhetvennyolc beteget közlünk csupán kettő szenved fertőző megbetegedésben, egyik tifuszban, a másik vérhasban. De ezeknek az állapota sem ad okot különösebb aggodásra.

A többi beteg közül sincs pillanatnyilag egy sem, akinek állapota életveszélyes lenne.

Felrobban a töltőtoll egy kis ukrán kezében

Az egészségügyi katonák nagy szeretettel ápolják azt az ukrán kisfiút, aki töltőtollat talált egy bolsevistától kiürített házban s amikor ezt csavargatni kezdte: a toll felrobbant. A kisfiú már jobban van, de bizonyos, hogy egész életén át nem fogja elfelejteni Sztaulin katonáinak ittmaradt üdvözlését s kezén, arcán még nagyon sokáig hordani fogja ennek az üdvözlésnek emlékét...

Átmegyünk a szomszéd épületbe, az udvaron az átjáró mellett a villanyvezet

Az egyik betegszobában éppen ebédelnek. Az ebéd: húsleves, áttört krumplifőzelék, tojással töltött marhahús, palacsinta.

Egyik honvéd bekötözött homlokkal üldögél az ágyán. Egy orvlövész-támadás sérültje. A másik ágyon szőkehajú tizedes fekszik, súlyos sebesülés érte, amikor egy fel nem robbant szovjet kézi-gránátot vett fel, hogy ártalmatlanná tegye.

téket javítja két magyar. Ilyenkor látszik, milyen jó, hogy ezeknek az egészségügyi katonáknak különleges kiképzésük is van. Minden munkát ők végeznek, amely a kórházi szolgálattal összefügg, beleértve még a fűrdővizszolgáltatást és villanyjavítást is.

Egy szakállas, idősebb honvéd áll az udvaron, vezetőnk azt mondja, hogy a polgári életben középviselyű boxvilágban ez a testes egészségügyi katonája. Itt is hivatásához mért beosztása van:

ő a főfertőtlenítő és — főmasszőr.

A belgyógyászaton fiatal orvosszámlás fogad. Tényleges idejét szolgálja. Elmondja, hogy a belgyógyászaton a hűléses beteg a legtöbb. Külön osztálya van a fagyást szenvedett betegeknek. Alattomos és nagyon veszélyes fegyvere az orosz télnek az a kemény hideg, amelyben derék bajtársaink nehéz szolgálatukat végzik.

Benézünk a műtőbe is. Csak a legszükségesebb butorok állanak benne s ha a mosdóberendezés az orvosok számára nem is olyan tökéletes, mint a pesti klinikákon: — a tisztaság és a rend, amellyel itt találkozunk, semmi kétséget sem hagy afelől, hogy a legkorszerűbben vezetett kórházban járunk. A kórház orvos tisztjei kivétel nélkül az otthoni polgári életből ismert, névű orvosok, tanársegédek és kórházi adjunktusok. Minden orvosi szakma képviselve van sorakban, a kórház parancsnoka személyesen válogatta ki tisztjeit és katonáit. Ismeri mindegyikük képességét és használhatóságát. Kipróbált és hűségese gárdája ez, velük volt már a Délvidéken is.

Azzal a megnyugtató érzéssel hagyjuk el a kórházat, hogy magyar honvéd testvéreink egészségére megható szeretettel vigyáznak a messze Ukrajnában nehéz szolgálatukat lelkesen teljesítő orvosok és egészségügyi katonák.

Felhívást intézett a háztulajdonosokhoz a nagyvaradi és bihari Háztulajdonosok Szövetsége

Háztulajdonos Polgártársunk!

Válságos nehéz időköt élünk. Nemzeti létünk, kultúránk, társadalmi és családi életünk, egyéni szabadságunk forog most kockán. Abban az óriási küzdelemben, melyet a hármasszövetség oldalán az egész civilizált európai kontinens most vív az angolszász hatalmak és a velük szövetségelt keleti sötétség ellen, elkövetkezett a döntés órája. A hadseregnek az arcvonalon, az itthonmaradottnak a hazai társadalom területén kell az erők teljes megfeszítésével mindent elkövetniök, hogy ezeken a nehéz időkön magyar véreink és a magyar állameszméhez hűséges minden nemzetiség apraja-nagyja, a szilárdan állók és az elesettek is szerencsésen áttörhessék magukat.

Természetes, hogy amikor a kormányzat bölcsesége a tehetősök életviszonyait is korlátok közé kénytelen szorítani, a ninestelen ember megélhetése hatványozottan nehezebb, mint volt a bőség idején. A nyomorúság pedig rossz tanácsadó, mert a kétségbeeséshez vezet. Nemcsak emberi kötelességünk tehát, hogy a város vezetőinek szociális munkáját támogassuk, de saját jól felfogott érdekünk is azt tanácsolja nekünk, hogy a város vezetőségét tőlünk telhetőleg a leg hatásosabban támogassuk abban a munkájában, mellyel a rendelkezésre álló anyagi eszközöket célirányosan és igazságosan igyekszik szétosztani azok között, akik a hatóság és a társadalom segítségére rászorulnak. Ezt nemcsak a felsőbbrendű ember jóságga, de a célszerűség okossága is követeli tőlünk.

A város szociális ügyosztálya a város lelkes hölgyeinek támogatásával most azon fáradozik, hogy minden

adózót és adakozóképes tüzhelyet felkeressen, hogy a városbeli szegények segélyezésének és a koldusügy rendezésének céljaira tőle telhetőleg egy csekély rendszerinti havi összeget juttasson a város pénztárába. Kevés olyan háztulajdonos társunk akad, aki havonként bármily csekély összeget ne lenne képes városunk társadalmi rendjének támogatása céljából áldozatos jó szívettel felajánlani. Természetes, hogy a tehetősektől többet várunk, de elvárja ezt tőlünk az ezerszemű nagyközönség is, melynek most ebbe a végső nagy küzdelemben egy emberként kell összefognia, hogy itt-ott mindenki számára elviselhetővé tegyék. Amíg fiaink és testvéreink a frontok öldöklő harcaiban készek érettségüket életüket is feláldozni; át kell éreznünk és be kell látnunk, hogy nekünk, akiket a Gondviselés a háború borzalmaiktól megkímélt, nemcsak a tőlünk most kívánt csekély áldozatot, de ennél sokkal nagyobb erőfeszítést is méltányosan kívánhatnak a város vezetői, akik eme mozgalmat hathatósan támogatják.

Mély tisztelettel kérjük tehát háztulajdonos polgártársainkat, akár tagjai Szövetségünknek, akár nem, szíveskedjenek Szövetségünk helyiségeiben (gróf Teleki Pál-utca 2. sz., I. emelet) kitett íven kötelezőleg bejelenteni, hogy mily összeget hajlandók havonta a szóban forgó szociális célra felajánlani. Erről a Szövetséggel elismervényt állít ki. A hölgybizottság tagjai hajlékaikban is fel fogják keresni a háztulajdonosokat, hogy adományait nyilvántartsák. A megajánlott hozzájárulást a város közegei fogják havonként összegyűjteni.

Háztulajdonos Polgártársak! Hajnalodik már Kelet felől! Önmagát védi, ki mások nyomorúsága ellen harcol. Mindnyájukat szeretettel és bizalommal várunk. Nagyvárad, 1942 március hó 21. A Szövetség elnöki tanácsa nevében: **Köszeghy József** elnök, **Dr. Kaczián Kálmán**, társelnök, **Hajdú György**, igazgató, **Dr. Andriška József**, **Fazekas Lajos**, **Jósa Károly**, **Kortsmáros László**, **dr. Lengyel Zsigmond**, **Máthé Pál**, **dr. Mucsi Imre**, **Szabó Károly**, **dr. Várady Ödön**.

Két nap alatt be kell szolgáltatni a zsidóknak a tévesen kapott zsirigyeket

Nagyvárad thj. város közéleti hívtala 2421—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom az izraelita hitfelekezethez tartozó mindazon személyeket, akik a most folyó élelmiszerjegy kiosztás során tévesen zsirigyeket is kaptak, hogy azokat büntetőjogi felelősség terh alatt az átvételtől számított 48 órán belül a közéleti hívtalhoz (Szaniszló-u. 15.) szolgáltatassák vissza.

A január havi zsirigyek visszaadására az izraelitáknak, a büntető eljárás folyamatba tétele előtt, folyó év március hó 30-ig még egy utolsó határidőt engedélyezek. Akik eddig a napig sem tesznek eleget beszolgáltatási kötelezettségüknek, azok ellen az eljárást haladéktalanul megindítom.

Nagyvárad, 1942. március hó 26-án.
Dr. Soós, polgármester.

„A HARMADIK ÁLLÁSPONT“

Egyiptom a háromhatalmi egyezményen kívül marad — de Angliáellenes

Irta: Rohan Károly Antal herceg

Rohan herceg, a ritkán megszólaló, de mindig újat mondó német publicista, ebben az új megvilágítású cikkben a nagy világpolitikai áramlatokat olyan összefüggésekre utalva világítja meg, melyekre előtte még senki sem mutatott rá.

A világpolitikai helyzet alakulása meglepő irányba fordult. Mindenki azt várta volna, hogy minél tovább húzódik a háború, minél több népet minél totálisabban von be a szembenálló szövetségi rendszerek valamelyikébe, annál világosabban rajzolódna ki a frontok, annál határozottabb körvonalakban kristályosodna ki az álláspontok. A valóságban azonban éppen az ellenkezője történt: A nagy világszínház népekből álló közönsége mind gyakrabban találja magát szemben olyan politikai állásfoglalásokkal, amelyekről a kívülálló alig tudja megállapítani, hogy valójában melyik fél javára irányulnak.

Ezt a különös problémát rendszerint a korlátolt függetlenségi népek mozgalmái vetik fel: olyan népek törekvései, amelyek a tengelyhatalmakkal szembenálló szövetségi rendszer erejének gyengülését saját nemzeti céljaik érdekében szeretnék kihasználni, anélkül azonban, hogy a háromhatalmi egyezmény tagállamaihoz szükségszerűleg közeledni igyekezzenek és a fasiszta-nemzetiszocialista eszmék vagy a japán álláspont iránt különös rokonszenvet tanúsítanak. Ha birtokában lennének a teljes nemzeti szabadságnak és politikai függetlenségnek, melyért most küzdeni kénytelenek, talán a szigorú értelemben vett semlegesség álláspontjára helyezkednének, jelenlegi helyzetükben azonban nem áll más választás előttük, mint hogy háború és forradalom között ingadozva közbeeső megoldást keressenek és gyakran olyan diplomáciai — katonai frontok felé tájékozódjanak, melyek nemzeti és politikai céljaikkal nem egyszer ellentétben állóknak látszanak. Itt első sorban a jelenlegi brit birodalmi politika gyújtópontjára, Egyiptomra és Iránra kell gondolnunk és azokra a népekre, melyek politikai magatartásukban indiai és egyiptomi befolyásokhoz igazodnak.

Különösen jellemző

a Wafd-párt állásfoglalása: a szenzáció erejével ható uralomrajutása után első ténykedése az a bejelentés volt, hogy Egyiptom változatlanul az Angliával való szövetség alapján áll, de egyben annak a követeléseinek is kifejezést adott, hogy Sir Oliver Lytteltonnek a londoni háborús kabinetbe való behívása után a távolkeleti miniszter helyének Kairóban betöltésénél kell maradnia. Nahas pasa miniszterelnök elég világosan beszélt: „Egy brit miniszternek Kairóban való állandó jelenléte nem egyeztethető össze az egyiptomi állam szuverénitásával.“

Nahas pasa annak az intranzigens egyiptomi nacionalizmusnak képviselője és vezére, melynek működése természetesen elsősorban Anglia ellen irányul, mert hiszen Anglia az egyedüli akadálya annak, hogy Egyiptom állami szuverénitását gyakorolhassa és teljes nemzeti szabadságát elérhesse. Bármilyen szolidárisnak mutatja is tehát magát Egyiptom Angliával szemben kétségtelenül lehet tartani, hogy Angliának adott politikai helyzetéből fakadó gyengeségét kihasználva, a Wafd-párt egyetlen alkalmat sem fog elmulasztani, hogy az angol befolyást Egyiptomból lépésről lépésre kiküszöbölje.

Az iraki zavargások

és az állandó iráni válság kasonló képet mutat, azzal a különbséggel, hogy Iránban a bolsevisták azok, akik a maguk brutális módján „egész munkát“ akarnak végezni és ezzel maguk ellen hívják ki a nemzeti ellenállás erőit.

Az indiai események és Csankaisiek indiai utazásának céljai és eredményei sok találgatásra és ellenmondó megítélésre adtak alkalmat, de a helyzet alapvonalai világosak. Bose, aki mögött milliók és milliók sorakoznak fel, ellenzékben van Gandhival, a kongresszus visszalépett vezérével. Azonban akár Bose, akár Nehru fogja az elkövetkezendő indiai kibontakozás irányvonalait megszabni, Anglia számára egyik esetben sem kedvezőek a kilátások. Nehru is megingathatatlan

nacionalista és a jelek szerint ő is elszánta magát arra, hogy a jelenlegi páratlan alkalmat az indiai szabadság javára aknázza ki. Bármelyik oldalhoz csatlakozzék is, mindig Indiáért és sohasem Angliáért fog harcolni. Sir Stafford Cripps, akit Churchill most a dominiumi alkotmány magában sem sok lelkesítő hatással kecsegtető ígéretével küld Indiába, erről hamarosan személyes tapasztalatokból is meggyőződhet. Ha Nehru nem akarja magát annak a veszélynek kitenni, hogy a mögötte álló tömegek Bosehoz, a nép emberéhez pártolnak át, még csak afféle „személyes konzultációkba“ sem bocsátkozhat bele és annál kevésbé teheti magáévá Crippsnek bizonyos „home rule“-szerű javaslaton alapuló terveit.

Csankaisiek magatartása

is kezd Anglia számára kedvezőtlen színezetet ölteni. Csankaisiek Anglia szövetségese ugyan és háborút visel Japánnal, azonban ez sem tudja vele

az angol-amerikai koncesszióktól való megszabadulásra irányuló természetes kínai törekvéseket feledtetni. Évtizedes harcát az idegenek ellen vívja és így többek között a nem-egyenjóság állapotát ellen is, melyben a versaillesi győzők tartják Kínát. Vajjon nem elgondolkasztató tünet-e. Csankaisiek, Churchill és Roosevelt „szövetségese“ az indiai népekhez intézett kiáltványában annak a reménynek ad kifejezést, hogy Nagybritannia előbb megajándékozza Indiát a szabadsággal „mielőtt még felmerülne a szüksége, hogy erre erővel kényszerítsék“?

A „harmadik álláspont“

tehát legelsősorban az angol-amerikai imperializmus és plutokrácia kizsákmányoló gyámsága ellen irányul és a háromhatalmi egyezményben tömörült államoknak minden okuk megvan arra, hogy a maguk részéről kedvezőnek minősítsék. A harmadik álláspont jegyében teljes nemzeti szabadságukért és teljes politikai, gazdasági és kulturális függetlenségükért küzdő nemzetek világmozgalma mind kézzelfoghatóbb bizonyossága annak a tételnek, melyet az angol-német meg egyezés egyik legfőbb argumentumaként német részről már a háború kitörése előtt többször kimondtak: Az angol világhírdőalmat valószínűleg szét lehet zúzni. — egyet azonban kétségtelenül nem lehet: örökölni.

Többezer görög tengerészt tartóztattak le Amerikában, mert nem akartak angolszász szolgálatba állni

Athénből jelentik: (NTI) Az athéni sajtó csütörtökön a következő hírt közölte: Az Egyesült Államokban többezer görög tengerészt tartóztattak és büntető táborba zárták, mert vonakodtak angol-amerikai szolgálatba hajóra szállni. Ez az intézkedés mutatja, hogyan bánnak az angol-amerikaiak volt szövetségeseikkel, de mutatja az intézkedés azt is, hogy a német búvárnaszádok milyen sikereket értek el. Ezek a sikerek a nyu-

gati hatalmak tengerészei körében vakrémületet keltenek. Pireuszi tengerész körökben kijelentik, hogy nagyon is érthető az Egyesült Államokban levő görög tengerészek magatartása. Az atlanti-óceánon való átkelés a német búvárnaszádok mai ébersége mellett biztos öngyilkosságot jelent. Nem lehet többezer görög tengerésztől követelni, hogy Anglia kedvéért öngyilkosságot kövessen el. (MTI.)

Hé ezer lengyel tiszt tünt el a Szovjetunióban

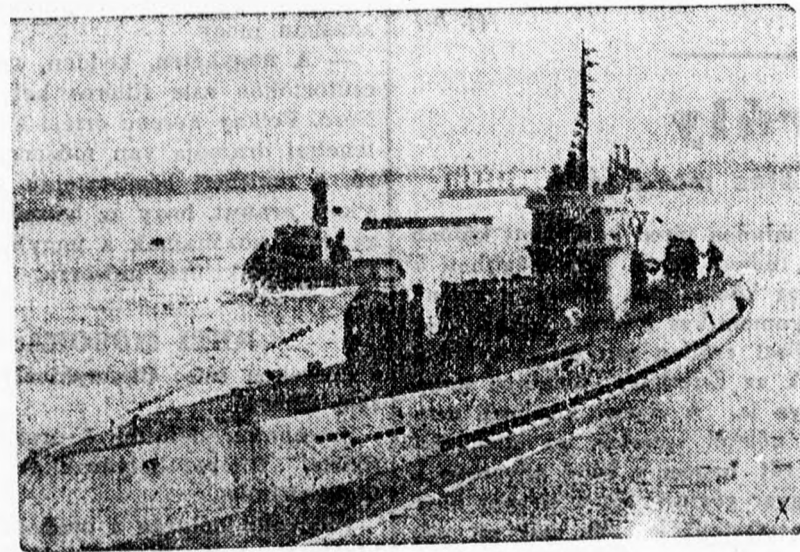
Istanbulból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Nemzetközi Vöröskereszt közkeletű képviselője engedélyt kért a szovjetkormánytól, hogy Szibériában kutathasson 7000 lengyel tiszt után, akik mindeddig semmi életjelet sem adtak magukról. A török lapok szerint Lengyelország megszállásakor a szovjet csapatok mintegy másfél-

millió lengyelét szállítottak kényszerrel Szibériába, közöttük többezer tisztet és több tízezer közkatonát. Azóta a lengyel és nemzetközi szervek igyekeztek a deportáltak sorsáról tájékoztatást kapni, a szovjet kormány azonban minden ilyen irányú lépést megakadályozott és a mostani kutatások kísérlete is bizonytalan.

Egyelőre még tovább folyik a riomi pör

Riomból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A riomi per csütörtöki tárgyalása során kihallgatták Praud tábornokot és Vendurand alezredest, aki összekötő tiszt volt a légierőnél. Vendurand elmondotta, hogy a tűzérőshöz nem voltak felderítő, illetve megfigyelő repülőgépek beosztva. Ennek oka a két minisztérium közti vere-

gés volt. 1940-ben a légügyi minisztérium belátta tévedését, de ekkor már túl késő volt. A légvédelmi géppuskák rosszak voltak és hiányzott a megfelelő kezelő legénység. Végül hiány mutatkozott a repülőterek kifutó pályáinak építéséhez szükséges anyagokban is.

Csendes-óceáni szolgálatra fut ki egy német tengeralattjáró.

Cavallero olasz vezérkari főnök látogatása József királyi hercegnél

A MTI jelenti: Ugo Cavallero hadseregtábornok, az olasz vezérkar főnöke, csütörtökön délben félegy órakeresztelgő látogatást tett József királyi hercegnél.

A MTI jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök és Kállay Miklósné Pareschi olasz földművelési és erdészeti miniszter és Ugo Cavallero hadseregtábornok, az olasz vezérkar főnökének tiszteletére csütörtökön délben 2 órakeresztelgő látogatást tett József királyi hercegnél.

A takarékoskodás szükségességéről beszélt Mussolini a népbankok vezetői előtt

Rómából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mussolini csütörtökön a Palazzo Venezia-ban fogadta az olasz népbankok elnökeit és igazgató tanácsait. Ebből az alkalomból a Duce kijelentette, hogy az állandóan növekvő árak és az ennek nyomán fellépő üzérkedési circulus vitosust terem, amely végeredményben pénzhigításra vezet. A kormányzat ezt meg akarja akadályozni és meg is fogja akadályozni, mert meg vannak hozzá az eszközei. Meg kell menteni a nemzet megtakarított tőkéit. A takarékoskodó olaszokat fel kell világosítani arról, hogy a fizetési eszközök gyors felduzzasztása az elértéktelenedést jelenti súlyos munkával megtakarított pénzüknél. A takarékosokat meg kell védeni, mert éppen ők a legjobb állampolgárok.

A Duce ezután számszerű adatokkal ismertette az olasz nép takarékoskodásainak eredményeit, majd kijelentette, hogy nem az árak illuzórius emelésével, hanem a megtakarított tőkék védelmével óvják meg a földművelő lakosság igazi érdekeit. Ezt a védelmet pedig meg fogják valósítani.

Elfogták a „Körösbefult” fiatal fiu gyilkosát

Nagyvárad. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Pusztajlak határában egy ruhátlan fiatalember holttestét vetette partra a Körös. A csendőri vizsgálat megállapította, hogy a fiút nadrágszíjjal előbb megfojtották és azután dobták a vízbe. Az ügyben erélyes nyomozást vezettek be, amely nyolc nap alatt eredményre végződött.

Pénteken délelőtt jelentette a cékei ügyészség a nagyváradai ügyészségnek, hogy sikerült megtalálni a szerencsétlen áldozat gyilkosát Iványi Sándor 22 éves mezőtelki gazdasági cseied emelvényében. A gyilkos bevallotta, hogy Léc Sándor fiatal béreessel ez év február 1-én összeveszett, éjszaka megtámadta és Mezőtelegd határában agyonverte. A holttestet Örvénd és Mezőtelek között a Sebes-Körös partjára cipelte, ruháját leszedte és az áldozat nadrágszíjjával megfojtotta, azt a látszatot kelve, mintha öngyilkosságot követett volna el. Miután a holttestet a vízbe dobta, annak ruháját részben elcserélte, részben eladta. A ruhákat a csendőrség megtalálta és felismerték. A gyilkos legény beismerésben van.

Husvételre is kap gyümölcsöt a kevésbé tehető lakosság

A MTI jelenti: A közellátásügyi miniszter a karácsonyi népgyümölcsöshöz hasonlóan húsvételkor is gondoskodnak arról, hogy a kevésbé tehető lakosság olcsó gyümölcsöt kaphasson. A gyümölcs árát kilogrammonként 2 pengő 10 fillér, amihez vidéken a vasúti szállítás díja és a törvényhatóság első tisztviselője által megállapított kiskereskedői haszon jár. A fejenként

20 dekás húsvéti gyümölcs igénylésére jogosult minden olyan mezőgazdasági és ipari munkás, köz- és magánalkalmazott és annak hozzátartozója, akinek havi fizetése, illetve keresete közsegekben a 100 pengőt, városokban a 200 pengőt nem haladja meg. A gyümölcs vásárlására jogosító utalványt a polgármesteri hivatalban, vagy a községi előljáráson lehet igényelni.

SZÍNHÁZ

Egy fiatal nagyváradi leány sikere a színiakadémia vizsgaelőadásán

A színművészeti kamara, értesülésünk szerint, rövidesen rendeletet fog kiadni, amely szerint a színiakadémia végzett növendékei nem szerződhetnek el fővárosi színházakhoz addig, amíg nem tudják igazolni, hogy legalább két évig működtek vidéki színpadokon. Ez a rendelet elejét kívánja majd venni annak, hogy a budapesti színiigazgatók pályájuk elején lefoglalják maguknak a fiatal tehetségeket, akiket sok esetben nem is tudnak kellőképpen foglalkoztatni, míg a vidékiek csak másodrangú erők között válogatva biztosíthatják az utánpótlást, a társulatok felfrissítését, amire pedig sohasem volt oly nagy szükség, mint ma, az átállítási korszakában. De a fiataloknak is érdeke, hogy átmenjenek a vidéki színpadokon a gyakorlat szerzés nagy iskoláján: szerepeket tanuljanak, hetenként néha kettőt is, próbálkozzanak mindenféle műfajban és igyekezzenek megküzdeni a legváltozatosabb feladatokkal, amelyek megoldása során néha kiderülhet, hogy egészen más szerepkörre alkalmasak, mint amint ők megálmodták maguknak.

E rendeletre való tekintettel több vidéki színiigazgató is végignézte a Nemzeti Színházban a színiakadémia vizsgaelőadását, amelyen az akadémia néhány kiváló képességű „végzős” növendéke mutatkozott be. Sajnos, Putnik Bálintot a szerda esti díszelőadás Nagyváradhoz köthette, pedig alkalma lehetett volna ezen a vizsgán olyan szemlét tartani, amely bizonyára gyors elhatározást érelelt volna meg benne nem is egy szépen bontakozó tehetség azonnali szerződésére, még mielőtt más színiigazgatók — ahogy mondani szokás — elszípkáznák előle.

De tudomásunk szerint a színiakadémia vidéki körútra indul ezzel a vizsgaelőadással s természetesen Nagyváradot is érinteni fogja s ez a körülmény is közelhozza hozzánk azt a színházi ese-

ményt, amely szerda délelőtt a Nemzeti Színházban lejajlott.

Scribe: „Egy pohár víz” című remek, történelmi tárgyú vígjátéka került színre olyan előadásban, hogy a közönség alig vehette észre, hogy növendékek vizsgaelőadásával van dolga. A darab egyik fő női szerepét, Abigailt a nagyváradi Kemény Gizella játszotta s az ő teljesítménye kétségkívül figyelmünk központjába került volna akkor is, ha érdeklődésünkben teljesen elmellőzhetők lettek volna a lokálpatrióta szempontjai. Biztos fellépése, szépsége, csengő beszédhangja, kivételes intelligenciája és műveltsége felruházta azokkal a kellékekkel, amelyek a legkiválóbb művészeknél sem nélkülözhetők. S játékában a tehetség számos olyan jelét mutatta, amelyekből már is biztosra vehető, hogy az ő nevével rövid idő múlva a magyar színművészet első vonalában ragyogó nevek között fogunk találkozni. Kedvesége, közvetlensége, találékonysága, az átélés lenyűgöző ereje pompásan érvényesült a különben hálás és egyéniséghez simuló szerepben s játéka nemcsak eleven vígjátéki stílusával és jellemábrázoló képességével illeszkedett a celekménybe s a magas színvonalat képviselő együttesbe, hanem a kor és környezetfestés képességével is, ami minden szavában és mozdulatában jelentkezett. A fővárosi közönség melegen ünnepelte a máris művésznőnek minősíthető fiatal színinövendéket s nekünk nagyváradiaknak különös elégtételünkül szolgál jelentős és a legszebb reményekre jogosító sikere.

A szerdai vizsgaelőadásán még két fiatal tehetség tűnt fel, akiket a színiigazgatók különös figyelmébe lehet ajánlani. Az egyik Szakal Ferenc, egy kiváló jellemszínész s a másik Szemere Vera, aki Marlborough hercegnő remek intrikus szerepében aratott sikert.

(j. b.)

Cigánykirály

Jegyzetek egy színházi hirdetés margójára

A színházi iroda úgy hirdette meg a *Cigánykirály* című romantikus nagyoperettet, hogy a román uralom idejében egész Erdély területén tiltották az eljátszását magyar vonatkozásai miatt. Valóban szép, magyaros hangulat vonul végig a darabban s ez a Rákóczi induló keletkezésének legendájával, amit a szerző, Urai Dezső, a mesészövegnél ügyesen használ fel, helyenként vérpezdítő erővel csap fel. Csak az a baj, hogy ezt a hangulatot nem magyarok hanem cigányok felelezték s ez ma már

amikor minden téren határozott különbségeket tudunk tenni, nem elégítheti ki a magyar közönséget. Bihari, a cigánykirály, romantikus hősként jelenik meg, aki mellett erőteljes árnyékfigurává halványodik az Esterházy huszárok daliás kapitánya is. A cigány képviseli nemcsak a nőekkel szemben az ellenállhatatlan erőt, hanem a bécsi udvarban is ő a magyar géniusz, sőt a magyar büszkeség megtestesítője. Ma már ezt még egy romantikus operett keretei között sem lehet elfogadni. Rég túl vagyunk

azon, hogy a magyart következetesen összetévesztjük a cigánnyal, bármilyen érdemei vannak is ennek a fajtának a magyar dal művelése terén. Visszatérő szó ilyesmit hallani: Megjelenik a bécsi udvarban egy szép cigányleány és erre valaki felkiált: „Ime, ilyen szépségeket terem a magyar föld.” S nem tud lelkesíteni minket sem az, hogy a császári udvarban a magyar udvaroncok nagy nemzeti ügyet csinálnak a cigánykirály pártfogásából, sem pedig az, hogy a cigány lovagias félreállása juttatja a magyar huszárkapitányt szíve választottjához.

Ettől eltekintve azonban, sok kedves jelenet van a darabban. Vidám táncok és fülbemászó dalok váltakoznak benne, nem hiányzik a régi operettek fő ütőkártyája, a piros huszárnadrágba bújtatott szubrett sem.

A *Cigánykirály* szép kiállításban, jó előadásban került színre. Dolly Ferenc igyekezett a romantikus hős alakjában a cigányjellemet is érzékeltetni, de ez a helyes törekvése nem járt kellő sikerrel. Radnóthy Éva remek éneke és tündöklő megjelenése most is biztosította a nagyoperett színvonalát s *Tanay* derekasan küzdött hálátlan szerepével. Jurik Julcsi és Koltay Aranka sok kedveséget, eredeti színt és derűt vittek a darabba s *Telek Ica* ismét jó komikának bizonyult. A népszerű *Solymossy* kitűnő cigányfigurát alakított s kisebb szerepében *Barsy* megint remekelt. Jók voltak *Bartók* Juci, *Bereng Béla* s a többiek is és *Szathmáry* nagy szakértelemmel vezette a zenekart.

Ki kell emelnünk a Kolibri bárból kölcsönzött két artistát, Irént és Jimit, akik a második felvonásban pompás táncbetéttel fokozták a darab látványosságait. (*)

Színházi iroda közleményei:

— **Ma este: Cigánykirály.** Ma, pénteken este tisztviselő bérletben kerül ezire a tegnap esti bemutató előadásán oly hatalmas sikert aratott Cigánykirály című romantikus nagyoperett újdonság, mely a román megszállás alatt egész Erdély területén be volt tiltva. Csodaszép muzsika. Rengeg humor és tánc. Igazi vidám békebeli hangulat. Külön szenzáció Irene and Jimmy, a világhírű táncospár száma, akik a Cigánykirály minden előadásán fellépnek és *Osztyás Mancika* III-ik felvonásbeli szóló tánca. Főszereplők: Radnóthy Éva, Jurik Julcsi, Koltay Aranka, Dolly Ferenc, Tanay Emil, Solymossy Imre, Barsy Béla és Bereng Béla. — A Cigánykirály szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este is másoron van.

— **Fityfiritty** első filléres előadása szombaton délután lesz. Legdrágább hely: 90 fillér.

— **A színház igazgatósága közli, hogy a színház ismét kellemesen fűtve van.**

— **Az utolsó tánc.** Herczegh Ferenc remekműve hétfőn Népművelési előadásban megy.

— **A nagyhéten,** kedden, szerdán és csütörtökön este filléres helyárral a Néró, Felkay Ferenc óriási sikerű történelmi drámája van másoron. A Néró, a multheti bemutatóján oly nagy sikert aratott, hogy az igazgatóság engedve a közönségnek a nagyhéten háromszor is kitűzte másorra.

HETI MŰSORA:

Pénteken este: **Cigánykirály**, tisztviselő bérlet.

Szombaton délután 4 órakeresztelgő: **Fityfiritty**, filléres helyárral. — Este: **Cigánykirály**.

Vasárnap délután 4 órakeresztelgő: **Cigánykirály**. — Este: **Cigánykirály**. Hétfőn este: **Az utolsó tánc**.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkszámánknak
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Orosz istentelenek harangja Isten dicsőségét hirdeti Bács-Andrásfalván

Harangot szenteltek Gyümölcsoltó Boldogasszony napján Bács-Andrásfalván, a Bukovinából hazatért székelyek egyik telepén. De milyen harangot! Annak külön története van. A m. kir. I. Gépkocsizó zászlóalj vitéz lőfé Vastagh György alezredes vezénylete alatt a Donec mentén küzdött és csatát nyert. Itt, az egyik kolchozban, Velikaja Kanuscheva községben hatalmas harangot zsákmányolt.

Az egykori templomi harang — mely a kolchozban munkára hívó eszközül szolgált — repedt állapotban került honvédeink kezébe. Igy cipelték magukkal kétezer kilométeren át és itthon. — Budapest — a saját költségükön újraöntették. Ezt a harangot ajándékozták a bácsmezei Andrásfalvának és ezt szentelte meg Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén dr. Ijjas József, Bácska érseki biztos, vitéz Vastagh György alezredes, valamint a zászlóalj tisztikara és legénysége jelenlétében. A harang egyik oldalára ezt vésték: „Az istentelenek harangja hirdesse Isten dicsőségét...”

MAGAS VENDÉGEK A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON. A MOT. jelenti: A kormányzó, a főméltóságú asszony, valamint a kormányzóhelyettes hitvese kíséretében megtekintette a mezőgazdasági kiállítást és a tenyészállatvásárt. Ugyanebben az időben tekintette meg a vásárt Pareschi olasz földművelési és erdészeti miniszter kíséretével. A magasrangú vendégeket a miniszterelnök, a pénzügyminiszter, az iparügyi miniszter, valamint a földművelésügyi miniszter fogadták. A kormányzó úr nagy érdeklődéssel szemlélte meg a kiállítás egyes pavilonjait és elbeszélgetett az erdélyi és délvidéki gazdákkal, akik elsősorban szerepelnek a kiállításon.

Egyre súlyosabb korlátozások lépnek életbe Amerikában. Buenos-Airesből jelenti: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Washingtonból érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok lakosságát egyre nagyobb korlátozásoknak vetik alá. A hadianyag termelési központ megtiltotta a gummickek gyártását. A középületek és a Szabadság-szobor kivilágítását is csökkentették.

Férfiruhákat használ-
 takat, legjobb áron
 vehet, eladhat

MOLNÁR

használtruha üzletében
 Bémer-tér 1 (udvarban),
 hívásra házhöz jövök

Kettévágott a vonat egy marosvásárhelyi mozdonygépész. Besztercéről jelenti: (MTI) Kádar Sándor 27 éves marosvásárhelyi MÁV mozdonygépész tragikus körülmények közt lelta halálát. A Szászlekenca felől érkező vonat elé került, amely valóságos kettébe vágta a szerencsétlen vasutat.

15 fillér a szállodai bejelentőlap. A MTI jelenti: A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a szállodai ki- és bejelentőlapok árát 15—15 fillérben állapítja meg.

Megerősített vonatszerelvények közlekednek a húsvéti ünnepek alatt. A MTI jelenti: A MAV igazgatósága felhívja az utazó közönséget, hogy a húsvéti utasforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a személyszállítóvonatok szerelvényeit március 28. és április 7. közt megerősítve közlekedtetik. Egy pár mentesítő vonaton és a megerősítésen kívül a mai idők közt további vonatokat nem lehet forgalomba helyezni.

HATALMAS ÁRVIZ PUSZTIT TÖRÖKORSZÁGBAN. Istanbulból jelenti: (MTI.) A Stefani jelenti: A Djechan folyó a hirtelen olvadás következtében kilépett medréből és 27 falut elöntött. Félő, hogy az árvíznek halálos áldozata is van.

Két év a katonai szolgálat Romániában. Bukarestből jelenti: (B. T.) A katonai szolgálati időt másfélévről két évre hosszabbították meg. Az utoncokat a jövőben 20 éves korukban sorozzák be. A katonai szolgálatra való kötelezettség korhatárát 50 évre emelték fel.

GUSZTÁV SVÉD KIRÁLY MEGGYÓGYULT. (MTI.) A NTL jelenti: Gusztáv svéd király állapota kielégítő. A közeli napokban elhagyhatja a kórházat.

Uj kerékpárok és iavitások olcsón JAKAB műszerésznél
 Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

Borzalmas gyermekszerecsétlenség Cséffán. Nagyvárad. Saját tud. Távbészlőn jelentették ma a nagyvárad-i ügyészségnek, hogy borzalmas gyermekszerecsétlenség történt a közeli Cséffán, Kise Bela 4 esztendő kislánya a szomszéd kútjába esett és belefullt. A gondatlan szomszéd ellen, akinek kútján a parkány alig 45 centi magas — eljárás indult.

OLASZ EGYETEMI TANÁR TART ELŐADÁST BUDAPESTEN. A MTI jelenti: A magyarországi olasz kulturintézetek meghívására Budapestre érkezett Rafaeli Paoluci di Valmaggiore olasz egyetemi tanár, az olasz képviselőház alelnöke, aki a sebészeti klinikákon tart előadást.

Adományok. Derzsi Paulának Jézus Szent Szíve nevében N. N. 2 pengőt, N. N. 2 pengőt, szegényeink részére N. N. 5 pengőt küldött. Rendeltetési helyre juttatjuk.

ZSIDÓ NEM LEHET VÉDŐ A HONVÉDBÍRÓSÁGOKNÁL. A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a minisztérium rendeletét a honvéd katonai bünvádi perrendtartásnak honvéd védőkre vonatkozó egyes rendelkezéseit. E szerint a honvéd bíróságoknál zsidók a jövőben nem tölthetnek be védő vagy védőhelyettesi tiszteket. A rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyeket még elláthatják.

LESZÁLLÍTOTTÁK SZÁMOS ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI CIKKEK ÁRÁT OLASZORSZÁGBAN. Március elsejétől Olaszországban felsőbb rendelkezéssel több általános fogyasztási cikk árát csökkentették le. Így a száraz tészta (pastaciutta), rizs és kukoricalisz 10, az olaj 70, a szalonféslek 35, a száraz főzelékek 35, a sajt 50—80 ceatesimivel olcsóbbodott különként.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Korona Filmszínházban
 Péntektől Bette Davis csodálatos alakítása
A vén leány Miriam Hopkins,
 George Brent.

Hirdetmény. Ertesítem a város közönségét, hogy folyó hó 29-én vasárnap reggel fél 6-tól fél 8 óráig a vilamosmű kapcsolótábláján elvégzendő halaszthatatlanul sürgős munkálatok miatt a villamos áramszolgáltatás, valamint a villamos vasúti közlekedés a város egész területén szünetelni fog. Nagyvárad, 1942. március 27. Dr. Soós polgármester.

Lindbergh a Ford-gyár mérnöke lett. Newyorkból jelenti: Lindbergh ezredes elvben elfogadta a Ford-gyár ajánlatát és a jövőben, mint a gyár mérnöke fog működni.

DR. WÜNSCHER FRIGYES A KATOLIKUS AKCIÓ SZOCIÁLIS OSZTÁLYÁNAK ELNÖKE. A Magyar Kurír jelenti: A biboros hercegprímás közölte a Katolikus Akció országos elnökével, hogy a püspöki kar tavaszi értekezletén az Akció Katolika szociális és karitatív osztályának elnökévé dr. Wünsch Frigyest, a Hangya vezérigazgatóját választotta.

Hirdetmény a kandiscukor bejelentése tárgyában

Egyes cukor kis- és nagykereskedők a jegyrendszer következtében eladhatatlanná vált kandiscukor készlettel rendelkeznek.

Miután a m. kir. közellátásügyi miniszter ur 605790—1941. számú körrendelete szerint, az érdekelteknek módot kíván nyújtani, hogy készleteiket más uton értékesíthessék, felhívom a kijelölt cukor kis- és nagykereskedőket, hogy kandiscukor készleteiket ipari célra leendő felhasználás végett folyó évi március hó 31-ig a Cukor és Konzervipari Anyaggyártóipari Szakbizottságnak (Budapest, II. Fő-u. 90—b sz.) jelentésk be. Az átvételi árat annakidején a m. kir. pénzügyminiszter ur fogja megállapítani.

Nagyvárad, 1942. március 21.
 Dr. Gyapay László s. k.
 h. polgármester.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
 3636.

Árverési hirdetmény

Alúírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra, az 1925. évi 600 P. M. sz. rendelet értelmében a 67—69. §-a alapján, mindkét árverést a városi közraktárban Thaly Kálmán-u. 2. sz. alatt lesz megtartva. I. árverés 1942. április 8-án d. e. 11 órakor. II. árverés április 18-án d. e. 11 órakor lesz megtartva.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak a becsérték háromnegyed részéért adhatók el.
2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsértékre való tekintet nélkül a legtöbbet ígérőnek eladottnak.
3. A vételár és a forgalmi adó készpénzben azonnal fizetendő.

Nagyvárad, 1942. március 27.
 Orbán Zoltán s. k.,
 v. k. végrehajtó.

A kiadomány hitelűl:
 Nagyvárad, 1942. márc. 27.

Molnár, kiadó.

Két hetes ingyenes nyaralás az OTI biztosítottak részére

Az Országos Társadalombiztosító Intézet a fiatalokú biztosítottak részére az ingyenes gyógyüdületést az 1942. évre a visszatért erdélyi és keleti országrészekre is kiterjesztette.

Az ingyenes üdültetésben részt vehetnek az öregségi biztosításra kötelezett fiatalokú 14—18 éves fiú-, és leány biztosítottak, a magánalkalmazotti munkavállalók csoportjába tartozók (Mabi-hoz, kereskedő tanulók) kivételével. A gyógyüdületés időtartama egyébként két hét (14 nap), amely megegyezik a 30.000—1936. Ip. M. számú rendelethez a tanoncok részére biztosított fizetéses szabadság időtartamával. Az üdültetés 9 csoportban lesz megtartva, az első csoport már május 15-én indul, a további csoportok minden 14 nap eltelté után indulnak.

Az egyes csoportok idő beosztására, valamint az üdültetés helyére a következő számunkban visszatérünk.

Az üdültetésre való jelentkezés a nagyvárad OTI Kerületi Pénztár által ingyenesen kiszolgáltató „Jelentkezési lappal” történik.

Az ingyenes üdültetésre vonatkozó minden felvilágosítást és a szükséges jelentkezési lapot az OTI nagyvárad OTI Kerületi Pénztár I. em. 5. sz. szobájában a hivatalos órák alatt 8—14-ig díjtalanul kaphatják meg az érdeklődők.
 (Dr. H.)

Magyar Mérnökök és Építészek
 Nemzeti Szövetsége nagyvárad OTI osztálya

Nagyvárad OTI Mérnökök!

Nagyvárad városa a „Magyar-Norma” útján óhajta véglegesen rendezni a koldus kérdést és pedig Nagyvárad polgárai által önkéntesen felajánlott, de azután kötelező erővel bíró áldozás vállalásával.

Tudom, hogy sem a tisztviselő mérnöknek, sem a magán mérnöknek a mai igen megdrágult életviszonyok miatt és a kis kereseti lehetőségek mellett nem sok felesleges fillérjük van. Különösen amikor a jótékonykodás részéről az igénybevétel eddig is több oldalú, azonban az elcsúsztatás és a munkanélkülíeken segíteni még áldozattal is kötelességünk.

Adni eddig is mindenki adott, a küldetés csak az lesz, hogy a segélyeket kiosztó szervek filléreinket a tényleg rászorulókhöz fogják juttatni és meg fog szünni Nagyvárad utcáin az a szomorú látvány, hogy a legnagyobb hidegben is meztelbáb gyerekek, rongyokba burkolt szegény anyák nyujtsák az éhségtől elszórt kezeiket alamizsnáért.

Nagyvárad város tisztviselői áldozatos gesztussal fizetésük fél százalékát ajánlották fel önként e célra.

Dr. nemes Hlatky Endre főispán úr, Soós István polgármester úr és Nagyvárad jótékony egyesületeiben fáradó nemeslelkű uriaszonyok felkérésére fordulok minden nagyvárad OTI Kártársamhoz, hogy mindenki tehetségéhez képest írja be önkéntesen elvállalt adományait az általam összeállított íven, mellyel felkeresik lakásán.
 Ursziny Pál s. k.

RÁDIÓ 250 kilométer út épült Erdélyben a bécsi döntés óta

Kiszélesítik az erdélyi repülőjáratot

SZOMBAT, MÁRCIUS 28.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Szórakoztató zene.
11.20 Balázs Lóránt énekel.
11.40 Mit nézzünk meg? A XVII. és a XVIII. század bútorait a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Bárányné Oberschall Magda dr.
12.10 Balázs Kálmán cigányzenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Az I. honvédgyalozred zenekara
15.20 Művészelemek.
16.15 Ifjúsági rádió.
17.15 Rádiózenekar. — Közreműködik Bekéné Madaras Gizella fűtty.
18.15 Vaszary Piroska vidám csevegése
18.30 Veress Károly cigányzenekara.
19.20 Hangképek innen-onnan.
19.45 Fellegi Teri énekel.
20.05 Vitéz Szurmay Sándor előadása.
20.20 Közvetítés a Hunnia-filmgyárból.
21.00 Laczkó Géza elbeszélése.
21.20 Rendőrzenekar.
22.10 Farkas Béla cigányzenekara
23.25 Klasszikus operettrészletek.
00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 17.30 Mezőgazdasági félóra.
18.00 A Budapesti Általános Munkásdalgylet énekel
18.30 Keöpe Viktor felolvasása.
19.00 Veress Károly cigányzenekara.
19.20 Horusitzky Zoltán előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Ügetőversenyeredmények.
20.20 Geothe drámái költeménye.
22.00 Berndőrzenekar.

VASÁRNAP, MÁRCIUS 29.

Budapest I.

- 8.00 Fohász, Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet. — Igét hirdeti Muraközy Gyula.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a szentdomonkosrendi plébániatemplomból. A szentbeszédet dr. Közi-Horváth József mondja.
12.45 Székesfővárosi Zenekar.
14.00 Hanglémez.
15.00 Időszerű gazdasági tanácsadó.
15.45 Karácsonyi Margit és Varga Imre énekel.
16.40 Moravec Andre előadása.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.20 A Magyar Munkásdalgyletek Szövetségének hangversenye.
17.45 Hangképek a vasárnap sportjáról
18.10 Folyamerők zenekara.
18.40 Dr. Somogyi József előadása.
19.20 Undi Imre vidám előadása.
19.40 Médi.
21.00 Sporteredmények.
21.10 Pertis Pál cigányzenekara.
22.15 Táncczene.
23.25 Rádiózenekar.

Budapest II.

- 11.15 Kiss Ferenc szalonzenekara.
12.15 Székesfővárosi Zenekar.
15.00 Táncczene.
17.50 A Magyar Munkásdalgyletek Szövetségének hangversenye.
18.15 Dr. Bartha Dénes előadása hanglémezekkel.
19.00 Tornyi Aranka dalokat énekel, Kiseri Horváth Jenő jazzhármasa
19.30 Az Operaház előadásának közvetítése.
Az I. felvonás után hírek. — Majd: Az Operaház előadásának folytatása.

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet**

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Az erdélyi furdőkongresszus záróülésének egyik kiemelkedő pontja volt Gál László idegenforgalmi vezető által felolvasott jelentés, amelyet az iparügyi miniszter juttatott el a kongresszushoz. A beszámoló tájékoztat azokról a beruházásokról, amelyekkel a kereskedelmi minisztérium Erdély idegenforgalmi érdekeit szolgálja. — A kormány a vasúti közlekedés terén a legnagyobb nehézségekkel küzdött a négy székely vármegye bekapcsolása tekintetében. A MÁVAUT minden akadályt elhárítva nagy személyforgalmat bonyolított le. A minisztérium nagyszabású programot dolgozott ki

az útépités végrehajtására is. A bécsi döntés óta 250 kilométer hosszú út épült. A légi forgalmat is kiterjesztik. A marosvásárhelyi repülőtér 20 hold területtel bővült. A közeljövő egyik feladata egy székelyföldi közforgalmi repülőtér létesítése. Tervbe vette még a miniszter, hogy az erdélyi repülőjáratokat kibővíti. Ez a járat reggel Marosvásárhelyről Kolozsvár és Nagyvárad érintésével közlekedne Budapestre és még ugyanaz nap este visszaérkezne Marosvásárhelyre. A távbeszélőhálózat fejlesztése az elmúlt évben 3 millió pengőt igényelt. A kongresszus résztvevői nagy érdeklődéssel hallgatták meg a beszámolót.

SPORT

Vasárnap rendezi Hegedüs Imre emlékversenyét az NSE

Mint minden évben, úgy az idén a nagyváradai Sport Egylet Hegedüs Imre örökös kardvívóbajnokának nevére alapított vándordíjért megrendezi országos vívóversenyét. Ezen versenyen elindulnak az ország összes számottevő vidéki vívói.

A beérkezett nevezésekből megállapítható az, hogy ezen a versenyen itt lesz az ország minden jelentős vívója.

A versenynek külön jelentőséget biztosít az, hogy azon jelen lesznek Rajcsányi László és Pesthy Pál országos nevű vívóbajnokok, akik nemcsak a zsűri tisztét látják majd el, hanem egy külön vívóakadémia keretében fogják megcsillogtatni kivételes képességeiket.

A verseny iránt a közönség körében is nagy érdeklődés tapasztalható és ez a verseny meg is érdemli a kivételes érdeklődést, mert nemcsak kiváló sporteseménynek ígérkezik, de a ren-

dezés is tökéletesnek mondható, amit biztosít a NSE hatalmas és rutinos rendezői gárdája.

A versenyen a győztes csapat egy évig birtokba veszi az értékes vándordíjat és az első három helyezett értékes tiszteletdíj, a többi helyezett pedig gyönyörű kivitelű éremdíjazásban részesül.

A versenynek különleges száma az, hogy azon a női vívás is fontos szerephez jut, mert azon Buchwald Magda a BBTE kiváló bajnoknője és városunk női vívóbüszkesége. A nagyszerű Pálós századosné bemutatják a női vívásban minden szépségét.

Meggyőződésünk, hogy minden szép és nemes versenyért rajongó nagyváradai közönség a nemes vívósportot támogatni fogja és sokan lesznek kíváncsiak az érdekesnek ígérkező versenyre.

Győzelemben bizik a NAC

Komoly készülődés folyik a Ferencváros ellen

(Nagyvárad.) A szerdai kétkapus edzés után csütörtökön pihent a NAC. Este játékos értekezlet volt, melyen valamennyien résztvettek. Ezen nagyjából kialakult már a vasárnapi összeállítás is. Eszerint Tóth — Kovács II. Domján — Szurgyi. Juhász, Deményi — Fuszek, Kovács I., Sárvári, Bodola. Tóth III. összeállításban veszi fel a csapat a küzdelmet a Ferencváros ellen.

— Ezen a csapaton — mondották benfentes körök — csak annyi változás lehet vasárnapig, hogy Szurgyi helyett esetleg Perényi játszik. Ha Solymosi nem jön vasárnapig sem rendbe, akkor az ifjúsági Tóth lesz a kapus.

Solymosi ujjá egyébként örvendően javult s mint mutatta, már mozgathatja is tudja. Bizik abban, hogy a Fradi ellen mégis csak ő védi a NAC hálóját.

Mint a Sporthírlap debreceni értesülése mondja, ottani sportterekben az a hír kelteztette, hogy a NAC

nagyszerű háttérje iránt a NAC komolyabban érdeklődne.

A zöldfehérek vezetősége munkatársunk előtt kijelentette, hogy ez a kombináció teljesen légből kapott. Arra nézve viszont, hogy a NAC esetleg közvetlen közeléből erősítene — nem nyilatkoznak.

A Ferencváros ellen készülődő együttes, úgyszintén a GyTE-t vendégül látó utánpótlás ma levezető, sok gimnásztikával fűszerezett erőnléti edzést tart. Ezt a szokásos pénteki fürdő és masszázis követi.

A csapat minden valószínűség szerint szombaton az esti gyorsul utazik Pestre.

Április elsején tartja közgyűlését a NAC

(Nagyvárad.) Mint értesülünk, a Nagyvárad Atlétikai Club április elsején, szerdán tartja évi rendes köz-

gyűlését. A szokásos tárgysorozati pontokon kívül a közgyűlés programján szerepel az új tisztikar megválasztása is. A nagyszabású egyesületi megmozdulás a klubhelyiségben foglalkoztatja.

NAC utánpótlás-GyTE

(Nagyvárad.) Vasárnap vezető nagy csapataink idegenben játszanak. Egyetlen bajnoki mérkőzés, mely Nagyváradon kerül lebonyolításra a NAC-utánpótlás — Gyulai TE I. oszt. kerületi mérkőzés. A bajnokságban előkelő helyet betöltő zöld-fehéreknek nem kis feladatot kell megoldaniuk, ha maguk alá akarják gyűrtetni a gyulaikat.

A mérkőzés negyed 2-kor kezdődik a Rhédey-kertben. Filléres helyárak.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-re. Cim a kiadóban. 153

Adás-vétel

Eladó szőlőföld sürgősen, alacsony ár mellett Alsókörsőoldalon, hét hold, melyből egy beültetett. Mikussay engedélyes ingatlaniroda, Szaniszló-u. 6. 197

Ebédelő butor, modern, alig használt eladó. Dr. Csillag, Emke-palota II. emelet. 192

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

HUSVÉTI ajándékkul vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: füzve és kötve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Teljes magyar-latin Misszale vázlatkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Paplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Szigligeti-u. 5.

Különféle

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztény hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

ÁLLÁST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Állást keres

Szobainas, éves bizonyítványokkal állást keres, vidékre is. Cimet a kiadóba kér. 196

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősségviselő:

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén. Nagyvárad. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.